

Babysalmesangslederens perspektiv

»Sagde du babysalmesang?« – spørges der ofte, når jeg, som det naturligste i verden, taler om dette fænomen, som for mig er et helt almindeligt begreb – noget man kan gå til, på lige fod med fx babysvømning. Siden jeg første gang hørte om babysalmesang i foråret 2012, har dette endog været en stor del af mit arbejdsliv med hold i to kirker kontinuerligt igennem de sidste fire år.

Af Birgith Lystlund Larsen, babysalme-sangsleder og kirke- og musikmedarbejder i Helleruplund og Jersie Kirker

Et kursus, der åbnede op for en ny verden

Gennem mit job som kirkesanger fik jeg for fire år siden via Sjællands Kirkemusikskole mulighed for at deltage i et 24 lektioners-kursus i babysalmesang med lektor Anne-Mette Riis som underviser. Kurset, som mandede ud i et »kursusbevis«, var genialt for mig, som gerne ville have en musikuddannelse, der ikke krævede optagelsesprøve, flere år på skolebænken med eksamen osv., men blot lysten og evnerne. Mine forventninger til kurset var blot at få nogle ideer til nyt repertoire, og så ellers at kunne kalde mig leder af babysalmesang.

Konceptet bag babysalmesang

Jeg blev klogere – på den absolut gode måde. Jeg kom til kort med det, jeg kunne. Konceptet »babysalmesang« har tænkt på alt. På kurset blev vi præsenteret for et program, hvor vi fra start til slut

kom gennem alle former for sanselig stimulation af barnet. Vi blev undervist i, hvordan vi gennem sang, lyde, bevægelse, berøring osv. kan stimulere barnets muskel-ledsans, vestibulærsans, syns- og høresans. Uden at barnets far eller mor tænker over det, har de udført stimulering af alle de nævnte sanser. Simple bevægelser med et rasleæg får barnet til at kigge op, ned, til højre og til venstre. At »gå« med fingrene på babyens mave og kildre/kramme babyen til »I østen stiger solen op« lærer barnet om dets egen krop og følesans.

Tydighed er et must

Anne-Mette Riis er en seriøs lærer, som tvinger det bedste ud af sine kursister. På en god og fast måde blev vi gjort opmærksomme på de ting, vi ikke var så gode til, og vi indså betydningen af at være stærke i vores udtryk, så hensigten med alt, hvad vi gjorde, blev tydelig. Jeg lærte meget om mig selv og fik to vigtige læresætninger, som var uundværlige at have med ud i den nye verden, der ventede mig: Man skal være grundig, og man skal tro på sig selv!

Programmet, som vi blev præsenteret for, har jeg lænet mig op ad, siden jeg begyndte som leder af babysalmesang. Det rummer en meget fin sammensætning af alle elementer indenfor sange, salmer, remser og danse. Dog har jeg med succes ind imellem skiftet et nummer ud til fordel for en højtids- eller årstidsbestemt salme.

Mangler præsten?

Min undervisning foregår altid uden hjælp fra præst eller organist. Det enkle er det vigtigste, og det opnår jeg bedst uden orgelbrus og for mange aktører. For mig handler det om at have evnerne til at formidle den musikalske aktivitet, hvilket jeg har qua min uddannelse som babysalmesangsleder med mit kursus hos Anne-Mette Riis. Selvom der ikke er en præst til stede, sker der en slags forkyndelse gennem det, vi er samlet om nemlig salmesangen. Babysalmesang inviterer til en musikalsk stund, hvor nærvær, klange og rum skaber noget unikt. Jeg repræsenterer kirken som helhed, og gennem mig skal kirkens værdier afspejles. Det er vigtigt i min rolle som underviser, at jeg selv står inde for disse værdier, så jeg ikke blot er én »udefra«, men er en del af kirkens arbejde.

Vi slutter af med en kop te/kaffe og samvær for dem, som har tid og lyst. Her snakkes om alt mellem himmel og jord, og det er vigtigt, at mødrene og fædre kan stille spørgsmål omkring kirken, evt. i forbindelse med en forestående barnedåb. Da bliver jeg formidleren videre til præsten eller til kirkekontoret, og på den måde oplever de, at præsten er i kulissen.

Hvad får mor og far ud af det?

I introduktionen til nye deltagere forklarer jeg, at vi ikke snakker undervejs. Forløbet er i ét flow fra start til slut, hvor mor/far og baby kommer ind i et univers blot med stimuli fra mors/fars stemme og berøring. Forældrene får her lov til at have et rum, hvor snak og tanker holder pause.

At gå til babysalmesang har for rigtig mange mødre og fædre givet et ekstra indhold i deres barsel, oplever jeg. Her møder de andre mødre og fædre på barsel med babyer jævnaldrende med deres egen baby. De får hurtigt et fællesskab, og der hersker en meget fin ånd og tone mellem alle, måske fordi de er i en kirke? De fleste er meget trofaste og kommer hver gang, mens kun meget få gennem

årene har givet udtryk for, at det ikke lige var dem. Der er ikke noget krav om forhåndskendskab til salmer, kirke osv. Det er vigtigt at signalere, at alle kan være med. Det kan for nogen være deres første møde med kirken, og gennem oplevelserne sammen med deres barn kan de her få et afslappet og positivt forhold til alt det, kirken rummer.

En vigtig opgave

For mig er det vigtigt at have så mange danske salmer med som muligt. Vi har en enestående mulighed for at lære mødre og fædre vores salmeskat at kende, og hvad er mere motiverende end at stå med sit nyfødte barn i armene og synge »Se nu stiger solen«! Det kan kun give gode associationer til kirken fremover. Kurset på Sjællands Kirkemusikskole lægger op til, at babysalmesang bør foregå i kirkens rum. Og det er godt tænkt, for under de høje hvælvinger i et flot kirkerum, opstår der en helt særlig stemning!

Eksempel på et forløb:

- Forløbet indledes i korbuen, hvor alle sidder på gulvet, baby hos mor/far, med 3 x 3 »bedeslag« på klokkespil.
- »Morgen er nær« synges til den enkelte baby med klokkespil.
- Min dukke viser, at nu skal baby ligge ned og kigge op på mor/far til »I østen stiger solen op« med gestik.
- Herefter 2-3 sange/salmer med rasleæg.
- Nu er det tid til at komme ud på gulvet i rundkreds og synge »Gud ske tak og lov« med barnet i favn. Herefter 1-2 sange/salmer mere i kreds/række.
- Efter dansen skiftes station over til en rundkreds af stole, hvor jeg fortæller historien om den søvnige dværg, en strikket fingerdukke. Meget populær!
- Siddende i kreds synger vi sammen »Du som har tændt millioner af stjerner« med en fin paraply med påsyede stjerner.
- Så er det ud på gulvet igen og klar til et par danse mere bl.a. en kanon, som kræver stor koncentration for alle.
- Forløbet afsluttes i korbuen, hvor tonerne til en instrumentaludgave af »Forunderligt at sige« lyder, mens jeg blæser sæbebobler, som de små ivrigt prøver at fange med hænder og øjne.